

Дослідження в дії («Action research»): інноваційна методологія соціальних змін

Масюк Олег Петрович

Важливі думки:

«Якщо ви бажаєте знати, які речі насправді, спробуйте змінити їх».

Курт Левін

«В глибині душі всі дослідники дій стурбовані тим, що дослідження не просто сприяють знанням, а й призводять до позитивних змін у житті людей»

Крістін Естерберг

Основні засади методу «Action research»:

- С початку 80 років 20 століття почала набирати силу активістська методологія, оформилась у стійку парадигму, утворила практичний поворот та встала на один рівень з класичною та якісною.
- **Головна ідея активістської методології – націленість на зміну соціуму. Якісна надбудова над кількісними методами дослідження.**
- Дослідник не тільки отримує теоретичні знання про проблему, але намагається шляхом безпосереднього втручання вирішити її.
- **Action research** – це метод, яким визначають проблему, проводять заходи по її рішенню, рефлексують результати та у випадку невдачі намагаються розробити нові кроки для її вирішення.

Особливості методу «Action research»:

- ▶ Досліджуючи проблему, дослідник забезпечує системне втручання, інформуючи учасників дослідження про свої теоретичні умовиводи;
- ▶ Багато часу витрачається на вдосконалення методологічних інструментів, а також на збір та аналіз наявних даних.
- ▶ Первинною є націленість на включення учасників суспільних відносин у дослідження.
- ▶ Дослідження проводить у реальних умовах та воно спрямовано на рішення реальних проблем.
- ▶ Дослідник не намагається залишитись об'єктивним. У нього є своя точка зору на інших учасників суспільних відносин.

Суб'єкти дослідницького процесу:

Соціальні працівники, які досліджують проблему

Зацікавлена сторона, яка потребує вирішення проблеми.

Консультації з приводу:

- мети дослідницького проекту,
- дослідницьких питань,
- проекту дослідження,
- звітності про результати.

Кроки у «Action research»:

Принципи роботи методу «Action research»:

- Проблеми викликані наявними соціальними моделями. Дослідники мають вивчати і викорінювати їх.
- Дослідник дій, проконсультується з цільовим населенням, щоб дізнатись, які, на їх думку, найбільш актуальні проблеми та запропоновані рішення.
- Вчені більше нагадують консультантів, які надають інструменти та ресурси, необхідні цільовій групі для досягнення своїх цілей та вирішення соціальних проблем.
- Відносини дослідника та учасника повинні бути рівними, з рівним розподілом дослідницьких завдань та ролей. Дослідження має призвести до підвищення свідомості та колективних дій.

Центр міських досліджень та навчання (CURL) при Університеті Лойоли в Чикаго:

- ▶ створює інноваційні рішення, що сприяють забезпеченню рівності та можливостей у громадах у всьому чиказькому столичному регіоні та за його межами.
- ▶ забезпечує посилення на регіональні, національні та міжнародні мережі у пошуках нових ідей та підходів, що задовольняють основні потреби.
- ▶ Ці партнерські відносини пов'язують викладачів та студентів Лойоли з громадськими та некомерційними організаціями, громадськими групами та державними установами.
- ▶ Це допомагає будувати стійкі громади, які підвищують якість життя всіх громадян.

Робота центру міських досліджень та навчання:

- ▶ Центр провів детальний аналіз джерел, пов'язаних зі статусом жінок та дівчат у Чикаго, та одержав результати, графіку та результати інтерпретації для щорічного звіту Чиказького фонду жінок.
- ▶ [Marillac St. Vincent Family Services](#) (громадська організація) співпрацює з центром для проведення ринкового дослідження потреби та використання класів Head Start у зонах обслуговування та навколо них.
- ▶ Центр є членом робочої групи чиказького міста, яка вивчає проблемні муніципальні штрафи та збори та їх вплив на жителів Чикаго, особливо на мешканців із низьким рівнем доходу та працюючих.

Педагогічні дослідження «Action research» у лабораторії університету Браун:

	Індивідуальне дослідження вчителя	Сумісне дослідження вчителя	Загальношкільні дослідження	Районні дослідження дії.
Осередок	Проблема одного класу.	Декілька класів	Шкільний випуск	Районне питання.
Ресурсне забезпечення	Коуч, технології, облік даних.	Заміна вчителя, час реалізації, дозвіл адміністрації.	Шкільне замовлення, ініціатива, зовнішні партнери.	Районне замовлення, фасілітатор, зовнішні партнери.
Потенційний вплив	Навчальна програма Інструкція Оцінка	Навчальна програма, управління школою.	Потенційна шкільна реструктуризація	Розвиток професійної діяльності та організаційних структур.
Додатковий ефект	Збір даних.	Покращення комунікацій.	Покращення комунікацій	Покращення комунікацій

Давайте зробимо висновки разом:

- Метод «Action research» орієнтовано на практичне вирішення соціальних проблем;
- Метод «Action research» вимагає співробітництва дослідника із заінтересованими особами і побудований на суб'єкт-суб'єктних відносинах.
- Метод «Action research» націлений на оптимізацію міжгрупових відносин.
- Метод «Action research» в нашій державі частіше використовується для аналізу педагогічного середовища.

Література:

1. Esterberg K. G. (2002). *Qualitative methods in social research*. Boston, MA: McGraw-Hill.
2. Healy, K. (2001). Participatory action research and social work: A critical appraisal. *International Social Work*, 44, 93-105.
3. CURL. (n.d.) *Mission*. Retrieved from: <https://www.luc.edu/curl/Mission.shtml>

Дякую за увагу!